

Про заходи популяризації академічної доброчесності
 відповідно до плану про популяризацію академічної доброчесності
 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
 в 2024-2025 навчальному році.

Відповідно до плану заходів в Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича з популяризації академічної доброчесності на 2024-2025 рр. вдалося реалізувати на географічному факультеті наступні заходи:

№	Захід	Відмітка про виконання	Інформація про виконання заходу з посиланням на інформаційний ресурс та дату
1.	Провести процедуру імплементації Декларації про академічну доброчесність співробітників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Так	У Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича затверджений проєкт Декларації про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти та здійснене його впровадження
2	Проводити систематичні заходи з інформування щодо академічної доброчесності (семінари (вебінари), лекції, презентації, тренінги)	Так	<p>1. Традиційно проводяться зустрічі органів студентського самоврядування та парламентарів академічних груп з адміністрацією факультету.</p> <p>2. Популяризація академічної доброчесності відбувається в процесі викладання низки освітніх компонентів, зокрема по кафедрі геодезії, картографії та управління територіями: «Науково-дослідна робота в геодезії та картографії», «Курсова робота», «Методологія, організація та інформаційні технології в наукових дослідженнях», «Переддипломна практика», «Асистенська практика» та ін., а також при написанні випускової кваліфікаційної роботи.</p> <p>По кафедрі географії України та регіоналістики теми лекційних занять про академічну доброчесність включені до робочих програм навчальних дисциплін «Організація науково-дослідницької роботи учнів» (ОП «Регіональний розвиток і просторове планування», бакалавр), «Основи наукової діяльності» (ОП «Гідрометеорологія», бакалавр), «Методологія та організація наукових досліджень у гідрології» (ОП «Гідрологія», магістр).</p> <p>По кафедрі фізичної географії, геоморфології і палеогеографії для ОП Геосистеми і георизики створено нову обов'язкову дисципліну "Академічна доброчесність" для студентів першого рівня вищої освіти.</p> <p>3. Основні вимоги дотримання академічної доброчесності висвітлені в</p>

			<p>силабусах, робочих програмах і доводяться до відома здобувачів наук.-пед. персоналом.</p> <p>4. Відбулися інформаційні зустрічі щодо вибору тем курсових та дипломних робіт зі здобувачами усіх спеціальностей факультету. Було здійснено ознайомлення здобувачів з процедурою вільного вибору тем кваліфікаційних робіт, а також презентувались наукові напрямки роботи кафедр. Кожна кафедра запропонувала орієнтовний перелік тем курсових, за якими здійснювався вибір.</p> <p>5. Теми лекційних занять про академічну доброчесність включені до робочих програм навчальних дисциплін «Обробка результатів регіональних досліджень» «Організація науково-дослідницької роботи учнів» (ОП «Регіональний розвиток і просторове планування», бакалавр), «Основи наукової діяльності» (ОП «Гідрометеорологія», бакалавр), «Методологія та організація наукових досліджень у гідрології» (ОП «Гідрологія», магістр).</p>
3	Провести тиждень академічної доброчесності у навчально-наукових інститутах та на факультетах	Частково	<p>Під керівництвом відповідальних осіб, як членів Комісії з питань етики та академічної доброчесності, викладачами кафедр для студентів усіх ОП факультету періодично проведено протягом року ряд заходів по питаннях академічної доброчесності, що відображено на офіційних сторінках сайту кафедр в розділах новини так і в окремих створених рубриках. Зокрема такі рубрики існують по кафедрі геодезії, картографії та управління територіями http://geodezija.chnu.edu.ua/, географії та менеджменту туризму https://geotour.chnu.edu.ua/, фізичної географії, геоморфології та палеогеографії http://terra.chnu.edu.ua , економічної географії та екологічного менеджменту https://ecogeo.chnu.edu.ua, географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua</p>
4	Проводити інформаційні години для здобувачів освіти 1-го року навчання бакалаврату, магістратури та аспірантури; проводити повторні інформаційні заходи напередодні заліково-екзаменаційних сесій	Так	<p>Проведені консультаційні зустрічі у рамках роботи ЕК зі здобувачами першого та другого рівня вищої освіти.</p> <p>24 травня 2024 року для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація ОП Міжнародний туризм і туроперейтинг; було проведено семінар на тему «Академічна доброчесність». Доц. Скутар Т.Д. розповіла</p>

студентам про принципи і правила дотримання академічної доброчесності, види її порушень та розкрила зміст основних положень нормативних документів, що регламентують вимоги академічної доброчесності. Викладачка наголосила на важливості дотримання норм наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб при написанні кваліфікаційної роботи. Також ознайомила із процедурою апеляції на результати підсумкового контролю у випадку необ'єктивного оцінювання, повідомила про скриньку довіри на географічному факультеті.
<https://geotour.chnu.edu.ua>

10 вересня 2024 року гарантом ОП МТІ; першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Валентиною Підгірною проведено бесіду зі здобувачами спеціальності Менеджмент ОП Менеджмент туристичної індустрії з питань академічної доброчесності.

Під час зустрічі студенти обговорили, що таке академічна доброчесність, які є найпоширеніші порушення та які можуть бути наслідки таких дій. Було розглянуто закони та правила, які визначають, як повинна працювати академічна доброчесність, зокрема обговорено основні положення Закону України Про освіту; (стаття 42) та правила академічної доброчесності, які діють у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.
<https://ecogeo.chnu.edu.ua>

19 вересня 2024 року для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання ОП «Гідрометеорологія» доц. Ольгою ПАЛАНІЧКО проведено практичне заняття з дисципліни «Основи наукової діяльності» в Науковій бібліотеці ЧНУ. Тема заняття: «*Організація пошукової роботи з науковими джерелами*». Здобувачі мали можливість попрацювати з каталогами, картотеками, електронним каталогом, кваліфікаційними роботами, довідковою літературою, рідкісними виданнями, а також ознайомилися із особливостями складання списку використаних джерел та поняттями академічного плагіату, самоплагіату та фальсифікації даних.
<https://geoukr.chnu.edu.ua>

15 жовтня 2024 року викладачкою кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Тетяною ЄМЧУК проведено зустріч зі студентами спеціальності «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти з питань академічної доброчесності.

Під час заходу студенти активно обговорювали важливість академічної доброчесності у процесі навчання, зосереджуючись на основних правилах і етичних нормах, які регулюють взаємодію між учасниками освітнього процесу.

Особливу увагу було приділено найпоширенішим порушенням, таким як плагіат, недотримання авторського права, та можливим дисциплінарним наслідкам для студентів, які порушують ці правила. Також розглядалися ключові положення Закону України «Про вищу освіту» (стаття 63), які регулюють питання академічної доброчесності, а також відповідні нормативні акти Чернівецького національного університету.

Цей захід мав на меті посилити зусилля у формуванні свідомого ставлення до академічної доброчесності серед студентів та сприяти розвитку вищої освіти в Україні, що ґрунтується на принципах справедливості, етики та взаємної довіри.

<https://ecogeo.chnu.edu.ua/>

20 листопада 2024 року відбулася зустріч із здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Менеджмент туристичної індустрії» на тему: «Етика академічних досліджень: принципи та виклики». Спікером заходу була членкиня Комісії з питань етики та академічної доброчесності географічного факультету к.геогр.н. Тетяна ЄМЧУК. Під час зустрічі обговорили ключові принципи академічної етики, зокрема відповідальність, чесність, прозорість та дотримання норм у навчальному процесі. <https://ecogeo.chnu.edu.ua>

1 лютого 2024 року завідувач кафедри проф. Іван КОСТАЦУК провів зустріч із здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Гідрометеорологія» та ОП «Регіональний розвиток і просторове планування», під час якої ознайомив із «Порядком реагування на випадки булінгу»

(цькування) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
(<https://geoukr.chnu.edu.ua>)

19 вересня 2024 року для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання ОП «Гідрометеорологія» доц. Ольгою ПАЛАНІЧКО проведено практичне заняття з дисципліни «Основи наукової діяльності» в Науковій бібліотеці ЧНУ. Тема заняття: «Організація пошукової роботи з науковими джерелами». Здобувачі мали можливість попрацювати з каталогами, картотеками, електронним каталогом, кваліфікаційними роботами, довідковою літературою, рідкісними виданнями, а також ознайомилися із особливостями складання списку використаних джерел та поняттями академічного плагіату, самоплагіату та фальсифікації даних.
(<http://www.geoukr.chnu.edu>.)

12 листопада 2024 року кафедрою фізичної географії, геоморфології і палеогеографії, а також кафедрою геодезії, картографії та управління територіями проведено семінари для студентів першого та другого рівнів вищої освіти ОП «Географія» та ОП «Геодезія» по оновлених вимогах, щодо перевірки інформації на запозичення по системі
<http://geodezija.chnu.edu.ua/>

12 листопада 2024 року в 13.00 у 44 аудиторії викладачами кафедри геодезії, картографії та управління територіями Мельником А.А., Дарчуком К.В. був проведений семінар з питань академічної доброчесності, а також ознайомлення студентів 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія» з новою системою перевірки кваліфікаційних робіт Turnitin.
<http://geodezija.chnu.edu.ua>

В грудні 2024 року декан факультету доцент Заячук Мирослав Дмитрович взяв участь у лекції Генеративний штучний інтелект і освіта: можливості та виклики». heneratyvnyi-shi.pdf

27 лютого 2025 р. відбувся захід, присвячений темі академічної доброчесності, для здобувачів освіти ОПП «Менеджмент туристичної індустрії» та «Середня освіта

			<p>(Географія)». Організаторами та спікерами події були гаранті освітніх програм Валентина ПІДПІРНА та Олександра ЧУБРЕЙ. Під час зустрічі обговорили ключові принципи академічної доброчесності, зокрема: відповідальне використання джерел інформації; уникнення плагіату та самоплагіату; культура академічного письма; доброчесність у навчальних і наукових роботах https://ecogeo.chnu.edu.ua</p> <p>6 березня 2025 року, відбулася зустріч зі студентами першого курсу бакалаврату освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії», присвячена академічній доброчесності. Захід був організований та проведений членом комісії з питань етики та академічної доброчесності Тетяною ЄМЧУК. https://ecogeo.chnu.edu.ua/</p>
5	Співпрацювати з Радою молодих вчених, органами студентського самоврядування у процесі популяризації академічної доброчесності в університеті	Так	Представники Ради молодих вчених, органів студентського самоврядування беруть участь у процесі популяризації академічної доброчесності шляхом участі у засіданнях студентських гуртків, семінарів, вчених рад факультету.
6	Рекомендувати кафедрам зараховувати результати неформальної освіти з питань академічної доброчесності як частину планових заходів із підвищення кваліфікації співробітника	Частково	<p>Традиційно, на початку навчального року завідувачами кафедри роз'яснюється співробітникам кафедри можливість зараховувати результати неформальної освіти з питань академічної доброчесності як частину планових заходів із підвищення кваліфікації співробітника.</p> <p>В червні 2025 року доцент кафедри Заблотовська Наталія Василівна пройшла ряд курсів щодо використання ШІ в контексті принципів етичного, безпечного та доброчесного використання цифрових технологій і ШІ в педагогічній діяльності; підходів до персоналізації навчання, розвитку критичного мислення та цифрової безпеки. (Документ № ДН 41682253/08773-25, КІППО, КІППО, https://geoukr.chnu.edu.ua/</p>
7	Вдосконалювати та осучаснювати тематичні рубрики з представленням матеріалів щодо академічної доброчесності на сторінці університету та сторінках навчально-наукових інститутів / факультетів	Так	<p>Тематична рубрика “Академічна доброчесність” на факультетській сторінці сайту оновлена https://geo.chnu.edu.ua/diialnist/akademichna-dobrochesnist/</p> <p>По кафедрам факультету інформація оновлена на офіційних сайтах.</p>

8	Проводити систематичний моніторинг обізнаності студентів та викладачів щодо нормативних документів та функціонування механізмів забезпечення академічної доброчесності	Так	Серед студентів систематично проводиться анонімне опитування «Молодь проти корупції» (https://geo.chnu.edu.ua/studentu/studentu/), в якому студенти мають можливість висловитись щодо обізнаності з поняттям «корупційні дії», проявів хабарництва, ставлення до них та ін.
9	Періодично обговорювати на різних рівнях (від академічної групи і кафедри до вченої ради) результати запровадження етичних академічних норм у щоденному житті університету	Так	<p>Періодично відбуваються обговорення результатів запровадження етичних академічних норм на засіданнях студентських гуртків, засіданнях кафедри, семінарах, вченій раді факультету.</p> <p>23 жовтня 2024 року під час засідання студентського наукового гуртка «Географія України» студентка 402 групи ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» Дар'я КАЗІМІРОВА доповіла на тему: «Академічна доброчесність – основа науково-дослідної роботи студентів» (протокол № 3) https://geoukr.chnu.edu.ua</p> <p>Питання обговорення академічної доброчесності регулярно розглядаються та входять до плану роботи наукових гуртків. Зокрема по кафедрі геодезії, картографії та управління територіями щороку розглядаються дані питання https://drive.google.com</p>
10	Проводити систематичну роботу з відповідальними за академічну доброчесність та головами етичних комісій факультетів щодо вдосконалення інструментів та процедур перевірки курсових та кваліфікаційних робіт, наукових, науково-методичних та навчально-методичних праць на плагіат, способів виявлення інших порушень академічної доброчесності	Так	<p>Перевірка на плагіат за допомогою програмно-технічних систем unicheck, Turnitin (https://yfcnu.turnitin.com/) здійснюється за такими напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - випускових кваліфікаційних робіт, на деяких кафедрах – також курсових робіт; - студентських НДР, поданих на конкурс; - матеріалів студентської конференції; - публікацій викладачів (монографій, Доступ до програмно-технічної системи Turnitin також мають і студенти двох рівнів вищої освіти. <p>Періодично відбуваються зустрічі відповідального за перевірку на плагіат по університету Шилюка О. з представниками відповідальних осіб по кожній кафедрі, ОП університету (20 вересня о 15.00 відбулась онлайн зустріч з Шилюком О., щодо роз'яснень у роботі програми Turnitin) 18.11.2024р. - о 15.00 відбувся вебінар "Ознайомлення з функціоналом системи Strikeplagiarism", доповідач Шилюк О. https://ecogeo.chnu.edu.ua</p>

Основні проблеми, що існують та пропозиції щодо їх вирішення:

1. Рекомендувати продовжити організацію та виконання заходів за запропонованим планом у 2025-2026 навчальному році.
2. Завідувачам кафедр географічного факультету провести опитування серед викладачів щодо проходження курсів, тренінгів, вебінарів з питань академічної доброчесності та поінформувати співробітників про включення їх до частини планових заходів із підвищення кваліфікації.
3. Оновлювати та доповнювати інформацію про заходи з академічної доброчесності у відповідних рубриках на сайті факультету і на сайтах кафедр. Висвітлювати інформацію про проведені заходи як на кафедральних так і на факультетській сторінках.
4. Завідувачам кафедр, гарантам, відповідальним за перевірку на запозичення продовжувати проводити інформаційні години, зустрічі зі здобувачами 1-2 рівня вищої освіти по питаннях дотримання загальних засад академічної доброчесності, а також з питань дотримання академічної доброчесності при підготовці та захисті кваліфікаційних робіт.
5. Рекомендувати гарантам усіх ОП географічного факультету ввести в навчальний процес інформацію або окремі елементи академічної доброчесності до робочих програм окремих навчальних дисциплін.
6. Внести доповнення до переліку освітніх компетентностей здобувачів вищої освіти загальних компетентностей: “Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності” для ОП “Геодезія та землеустрій” спеціальності 193 “Геодезія та землеустрій” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Голова комісії з питань етики
та академічної доброчесності
географічного факультету,
доцент кафедри геодезії,
картографії та управління територіями

Антон МЕЛЬНИК

12.09.2025 р.